

Infokiri

Kuupäev	23.11.2021
Sisu	Veljeflantsid ja tsentreerimisrõngad
Koostaja	Tehnoosakond
Muudatused	

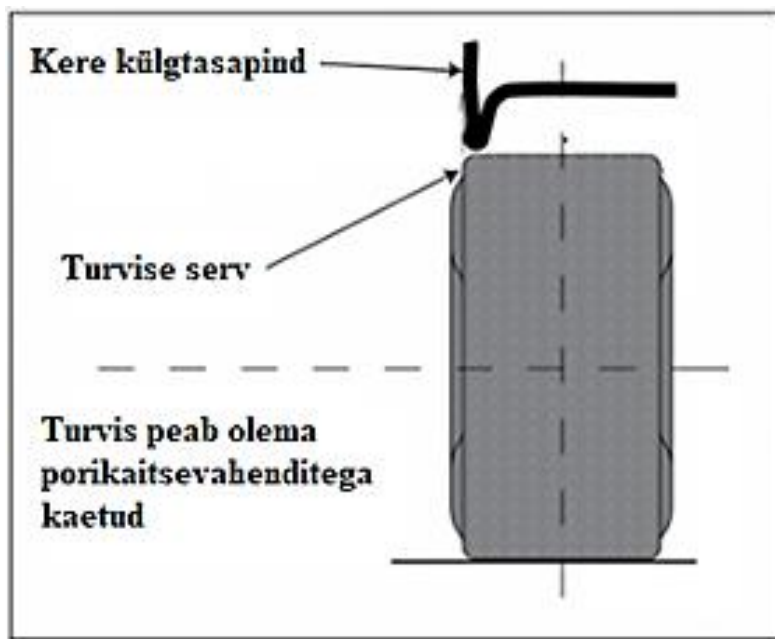
Veljeflantsid ja tsentreerimisrõngad

Majandus- ja kommunikatsiooniministri [määrus nr 42](#) (edaspidi *määrus*) lisa 1 ja lisa 2 koodi 509 kohaselt peab velje kinnitus vastama valmistaja poolt ettenähtule. Määruse seletuskirjas väljatoodu kohaselt on iga sõidukitootja ette näinud kindlate mõõtmetega velgede kinnitused. Velje kinnituse muutmiseks peab vahetama terve rattarummu, mis omakorda eeldab juba piduriseadmete ja rooliseadmete ümberehitust, mille tulemusena võib sõiduk muutuda liiklusohhtlikuks. Vaheflantside ja tsentreerimisrõngaste kasutamisel ei muudeta velgede kinnituste mõõtmeid ehk kinnituspolte ei monteeri ega eemaldata, et sõidukile mitte ettenähtud veljed sobiks. Järelturu või sõidukile mitte ettenähtud velgede kasutamisel peab jälgima, et velg sõiduki külge kinnituks valmistaja poolt ettenähtule, ehk kasutataks õigeid kinnituspolte/mutreid ning, et velg toetuks sõiduki tsentreerimisosale ehk rattarummule.

Vaheflantside kasutamine on lubatud ning tsentreerimisrõngaste kasutamine on vajalik kui velg ei toetu rattarummule kuid kasutamisel tuleb järgida järgmist:

- Velje kinnitusele ei rakenduks lisakoormust, mis võiks põhjustada velgede/kinnituste purunemist.
- Kui velje tsentreerimisosas ei toetu sõiduki rattarummule tuleb kasutada sobivat tsentreerimisrõngast, mis tagaks velje kinnituse vastavalt valmistaja poolt ettenähtule.
- Velje kinnitamiseks peab kasutama selleks ettenähtud mutreid või õige pikkusega polte/tikkpolte.
- Velg peab olema sõiduki külge kindlalt kinnitatud.
- Kinnituspolte või -mutter ei tohi ulatuda välja kere välisserva tasandist, või kui ulatub, peab sellel olema kate mis väldib esemete kaasahaaramist.
- Ratas peab saama rattakoopas vabalt pöörelda selliselt, et üheskis asendis ei puutu ratas kokku liikumatute osadega ning rehvi või velg ei ulatuks rattakoopast välja, v.a. kere külgtasapinnast väljapoole ulatuv rehvi külgehein.

Pilt 1 – rehvi paiknemine sõidukil

Kui rehvi turvis ulatub sõiduki kere külgtasapinnast välja, ehk on porikaitsevahenditega katmata, siis on tegemist mittevastavusega, mille lahendamiseks on võimalik sõidukile porikoopa laiendid paigaldada (muuhulgas sõiduki laius ilmselt muutub) või eemaldada vaheflants (kui see on paigaldatud).

Pilt 2 – vaheflants

Pilt 3 – tsentreerimisrõngas

Tehnonõuetele vastavuse kontrolli (tehnoülevaatuse) või registreerimiseelne tehnonõuetele vastavuse kontrolli käigus puudub võimalus hinnata tsentreerimisrõngaste olemasolu või vaheflantside kasutamisel kinnitusvahendite nõuete vastavust (nt. poldi pikkus), kuid kontrollida saame kinnitusvahendite (poltide/mutrite) olemasolu. Liiklusseadus § 72 lõige 1 kohustab sõidukiomaniku ja vastutavat kasutajat sõiduki õige kasutamise, tehnilise korrasoleku ja nõuetekohase hoidmise eest.

Toome välja määruse seletuskirja:

Kood 509 kehtestab nõuded velje kinnitusele ning kinnitamiseks kasutatavatele vahenditele. Nõude kohaselt peab velje kinnitus vastama valmistaja poolt ettenähtule. Kuna iga sõidukitootja näeb sõidukile ette kindlate mõõtmetega velgede kinnitused, siis nende muutmiseks peab vahetama terve rattarummu. See omakorda eeldab juba piduriseadmete ja rooliseadmete ümberehitust, mille tulemusena võib sõiduk muutuda liiklusohhtlikuks. Samuti välistab kinnituste vastamine valmistaja poolt ettenähtule olukorra, kus mõned kinnituspoldid on juurde monteeritud või ära võetud, et sõidukile mitte ettenähtud velje sobiksid. See aga põhjustab velje kinnitustele lisakoormusi ning võib põhjustada velgede/kinnituste purunemist. Liiklusohutuse seisukohast on oluline, et kinnitusmutrid tagaksid velje kindla kinnituse ning seeläbi oleks välditud ka velje võimalik eemaldumine liikuva masina küljest. Ühtlasi ei tohi kinnitusmutrid ulatuda sõiduki kere välisservas tasandist niivõrd kaugele, et need muutuksid liiklusohhtlikuks. Sellisel juhul tuleb kasutada katet, mis peab vastama kehtestatud nõuetele.